

Štovski ŽELEZAR

LETO XXIII.

1983

NOVEMBER

Št. 22

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

ŠTIRIDESET LET ZGODOVINSKE PRELOMNICE

*Ob dnevu republike,
29. novembru
vsem delovnim ljudem
iskreno čestitamo!*

- Družbenopolitične organizacije
- Samoupravni organi
- Kolegijski poslovodni odbor
- Uredništvo glasila

V jeseni 1943 je narodnoosvobodilna vojska nadzorovala velik del jugoslovanskega ozemlja; narodnoosvobodilno gibanje je združilo in zedinilo veliko večino ljudstva, po vsej državi se je širilo in krepilo omrežje organov nove revolucionarne oblasti - od krajevnih narodnoosvobodilnih odborov do pokrajinskih protifašističnih svetov in AVNOJ. Mednarodna in domača reakcija pa se še nista odrekli načrtom, da bi po drugi svetovni vojni v Jugoslaviji vnovič zavladali monarhija in predvojna kapitalistična protiljudska družbena ureditev.

Da bi uzakonili dotedanje zmage revolucije in zajamčili pridobitve junaškega, neusmiljenega boja naših narodov za nacionalno in socialno osvoboditev, je CK KP Jugoslavije dal pobudo za sklicanje drugega zasedanja protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije. Tako je bilo v Jajcu, prestolnici starodavnih bosanskih kraljev in vojaškopoličnem središču zelo razprostranjenega osvobojenegega ozemlja, v **noči med 29. in 30. novembrom 1943, drugo zasedanje AVNOJ.** Tista noč, na katero nas še danes spominja datum v državnem grbu, se je uvrstila v zgodovino kot prelomnica za naše narode, kot noč, v kateri je bila uzakonjena revolucionarna nadomestitev starega sistema oblasti z novim sistemom in kot rojstni dan demokratične federativne Jugoslavije.

Osrednja točka tega zgodovinskega zborovanja ljudskih predstavnikov iz vseh delov Jugoslavije je bil referat tovariša Tita »**Razvoj narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov v zvezi z mednarodnimi dogodki**«. V njem so bile razložene dotedanje etape in posebnosti poti narodnoosvobodilnega gibanja, značilnosti sistema nove revolucionarne ljudske oblasti, pogoji njegove mednarodne uveljavitve in nadaljnje naloge na poti do dokončne osvoboditve dežele in utrditve izbojevanih pridobitev. Sledila je obširna razprava delegatov iz vseh krajev Jugoslavije, v kateri so bile soglasno sprejete vse postavke Titovega referata; na tem temelju je potem bila sprejeta izjava, v kateri je bil ocenjen razvoj osvobodilne vojne jugoslovanskih narodov in razložena načela nastajanja nove oblasti. Oblikovani so bili sklepi drugega zasedanja AVNOJ, ki je postal **vrhovni organ oblasti z zakonodajnimi pravicami**, česar na prvem zasedanju AVNOJ 26. in 27. novembra 1942, predstavniki vojskujočega se ljudstva še niso mogli doseči, ker svetovna javnost ni razumela resničnih ciljev naše borbe. Nadaljnji sklepi so se glasili, da se imenuje nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije in začasni organi vrhovne ljudske oblasti med narodnoosvobodilno vojno, da se odvzamejo pravice zakonite vlade Jugoslavije tako imenovani jugoslovanski vladi v tujini, da se prepove kralju Petru II. Karadjordjeviću vrnitev v domovino, da se izgradi Jugoslavija na federativnem načelu, da se da priznanje in zahvala narodnoosvobodilni vojski, da se na predlog slovenske delegacije uvede naziv maršala Jugoslavije, ki so ga dodelili tovarišu Titu; dalje so odobrili odloke, ukaze in izjave izvršnega odbora AVNOJ in vrhovnega štaba NOV in POJ. Novoizvoljeno predsedstvo AVNOJ je še isto noč imenovalo nacionalni komite, potrdilo sklep slovenskega narodnoosvobodilnega odbora in ZAVNOH o priključitvi delov jugoslovanskega ozemlja, ki si jih je prisvojila Italija po prvi svetovni vojni; ustanovljena je bila komisija za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev. Ves napredni svet je spoznal in priznal, da vodimo pravično borbo.

Temeljna listina zmage borečega se ljudstva proti vsem oblikam nasilja, zapčatena s krvjo vsakega desetega Jugoslavana, je neizprosna zgodovinska sodba v dolgotrajnem sporu z okrutno vlado nasilja in vseh vrst preživelih ureditev na naših tleh. Z njo je bila utrta pot socialističnim družbenim odnosom. Ta temeljna listina je svetel dokaz prebujene in okrepljene zavesti naših narodov o enotnosti njihovih interesov in teženj, je izraz njihovega zaupanja v lastno moč, trdnega prepričanja, da lahko vsak svoj smoter spremenijo v dejanje samo, ako močneje združijo svoje vrste, če svojo enotnost neomajno branijo pred vsemi naskoki, ako jo razvijajo na podlagi najsvetlejših tradicij skupne preteklosti, če se enotno zavzemajo za smotre, ki si jih bodo zastavljali.

Doživljamo prelomne trenutke našega današnjega gospodarskega in političnega položaja, ki terjajo odločne ukrepe. Tak položaj poziva vse in vsakogar k odgovornemu ravnanju, ko je treba trezno in dosledno uresničevati stabilizacijski program. Zato moramo biti enotni in odločni kot pred štiridesetimi leti, ko je bilo treba v najtežjih pogojih narodnoosvobodilne vojne vzdržati v odporu proti vsem sovražnikom naših narodov in narodnosti; složni in odločni smo vzdržali in zmagali. To naj nam bo za vzgled in naj nam vli-va poguma in volje pri premagovanju naporov.

Ocena gospodarjenja in doseženih rezultatov v obdobju januar–september 1983

Za obdobje preteklih devetih mesecev letošnjega leta je značilno, da so se pogoji, katerim se je moralo prilagajati gospodarstvo, še naprej zaostrovali in zoževali možnosti poslovanja. Zmanjšana razpoložljiva pravica do deviznih prilivov, pospešeno drsenje tečaja dinarja, nerešen problem plačevanja izvozne stimulacije, politika razmeroma višjih obrestnih mer, težave pri oskrbi s surovinami in osnovnimi materiali, slabšanje likvidnosti in še drugi faktorji so vplivali na gospodarjenje v preteklem obdobju letošnjega leta. Kljub težavam in slabšim pogojem, v katerih smo poslovali, ocenjujemo, da smo dosegli v naši DO zadovoljive rezultate, tako proizvodne kot tudi finančne, **vendar slabše od pričakovanih**. Vrednostni pokazatelji poslovanja za obdobje januar–september 1983 so naslednji:

v 000 din

Besedilo	Doseženo I.-IX./82	Doseženo I.-IX./83	Indeks 3:2	Reb. GN I.-IX./83	Indeks 3:4
1	2	3	3:2	4	3:4
CELOTNI PRIHODEK	7.770.890	11.633.316	150	12.376.470	94
od tega: izvoz	696.290	1.376.041	198	1.435.457	96
PORABLJ. SREDSTVA	6.273.758	9.463.829	151	9.917.420	95
od tega: amort.	283.403	462.966	163	473.489	98
DOHODEK OZ. SKUPNI DOHODEK	1.497.132	2.169.487	145	2.459.050	88
OBVEZNOSTI IZ SKUPN. DOH.	29.783	83.283	280	108.886	76
DOHODEK	1.467.349	2.086.204	142	2.350.164	89
OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	717.462	982.740	137	1.043.425	94
ČISTI DOHODEK	749.887	1.103.464	147	1.306.739	84

Začasna razdelitev čistega dohodka je sledeča:

OSEBNI DOHODKI	617.322	823.812	133	805.861	102
SKLAD SKUPNE POR.	64.566	76.970	119	106.126	73
REZERVNI SKLAD	30.243	37.364	124	54.661	68
OBVEZNA POSOJILA IN ZDRUŽEVANJA	64.696	86.952	134	121.643	71
POSLOVNI SKLAD:					
za obr. sred.	13.129	71.445	544	76.462	93
za investicije	24.383	74.979	307	141.986	53
IZGUBA	64.452	68.058	106	-	-

PROIZVODNJA: v devetih mesecih letošnjega poslovanja se je fizični obseg proizvodnje povečal za 4,3 % (brez TOZD tovarna traktorjev), v TOZD tovarna traktorjev pa celo za 47,8 % v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta. Dosegli smo tudi načrtovano proizvodnjo, in sicer z indeksom 100,1. Pri kazalcih o proizvodnji je poleg kvantitete pomembna še kvaliteta, ker je treba proizvode tudi prodati. Skupna količina izmečkov znaša v devetmesečni proizvodnji 2.924,6 ton, kar vrednostno predstavlja 128.069 tisoč din ali v primerjavi z načrtovanimi izmečki 76,7 %. Skupna količina odpadkov znaša v navedenem obdobju 21.126 ton, kar je za 6,5 % manj od planskega normativa. Fizična produktivnost na zaposlenega se je v primerjavi z enakim lanskoletnim obdobjem povečala za 4 %.

CELOTNI PRIHODEK: celotni prihodek sestavlja vrednost prodanih in plačanih ali s predpisanimi plačilnimi instrumenti zavarovanih proizvodov in storitev na domačem trgu ter na tujem trgu, med TOZD in DO in drugih prihodkov. V primerjavi z doseženim celotnim prihodkom v enakem obdobju lanskega leta se je celotni prihodek sicer povečal za 50 %, kar pa je v večji meri posledica povečanih prodajnih cen na domačem trgu. Načrtovanega celotnega prihodka nismo dosegli, pri čemer imajo vpliv predvidene prodajne cene, ki tudi niso dosežene.

Skupno doseženi izvoz znaša v strukturi celotnega prihodka skoraj 12 %, od tega izvoz na konvertibilno področje 10 %. Ob primerjavi izvoza z eksterno realizacijo ugotavljamo, da pomeni izvoz kar eno petino oz. 21 % eksterne realizacije. Doseženi izvoz v dolarjih znaša 17.260.572 \$, od tega na kontokorentu 4.009.486 \$ in na klirinškem področju 2.956.083 \$. V primerjavi s planiranim izvozom smo plan izvoza na konvertibilno področje dosegli 73 %, na klirinško področje pa presegli za 2 %; v primerjavi z enakim lanskim obdobjem je izvoz na konvertibilno področje manjši za 3 %, na klirinško področje pa večji za 8 %. Navedeni primerjalni podatki so brez podatkov za TOZD tovarna traktorjev.

Skupni uvoz v devetih mesecih letošnjega leta znaša 17.371.140 \$, od tega na kontokorentu 3.735.638 \$, iz konvertibilnega področja 10.684.608 \$ ter iz klirinškega področja za 2.950.894 \$.

PORABLJENA SREDSTVA: iz celotnega prihodka najprej krijemo sredstva, ki so bila porabljena za realizacijo doseženega celotnega prihodka, to so ma-

terialni stroški, minimalna amortizacija od osnovnih sredstev, stroški od prodaje materiala in blaga ter drugi poslovni stroški. Skupni stroški so zmanjšani za razliko povečanih zalog iz proizvodnje od 1. jan. do 30. sept. tekočega leta. V primerjavi z lanskoletnim enakim obdobjem so se porabljena sredstva povečala za 51 %, za načrtovanimi pa zaostajajo za 5 %. V strukturi porabljenih sredstev predstavlja vložek, tj. porabljene osnovne surovine in material, skoraj 60 %. Za obračun amortizacije od OS smo izkoristili vse možnosti, ki nam jih daje zakon o amortizaciji in je tako obračunana amortizacija večja za 63 % v primerjavi z lanskoletno v enakem obdobju, pa tudi načrtovano amortizacijo že skoraj dosegamo. Amortizacija pomeni neobdavčni, kvaliteten vir, ki se lahko koristi tako za enostavno kot tudi razširjeno reprodukcijo. Na povečanje porabljenih sredstev so imele vpliv zvišane cene nabavljenih surovin in materiala ter storitev.

SKUPNI DOHODEK: OZD, ki pri svojem poslovanju uporabljajo tudi sredstva, ki so jih združile na osnovi SaS druge OZD, ugotovijo skupni dohodek kot razliko med celotnim prihodkom in porabljenimi sredstvi.

Iz skupnega dohodka smo dolžni obračunati nadomestilo za gospodarjenje z združenimi sredstvi ter del vračila združenih sredstev. Nadomestilo za gospodarjenje z združenimi sredstvi znaša v devetih mesecih letošnjega leta 28.667 tisoč din, vračilo vrednosti združenih sredstev pa 54.615 tisoč din. Po kritju obveznosti iz skupnega dohodka znaša doseženi dohodek 2.086.204 tisoč din, kar pomeni v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečanje le za 42 %, za načrtovanim pa zaostaja dohodek kar za 11 %. Na manjše povečanje dohodka so vplivala porabljena sredstva, ki so se povečala za več kot celotni prihodek, ter tudi večje obveznosti iz skupnega dohodka.

DOHODEK: kot novoustvarjena vrednost je dohodek osnova in vir sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, s katerimi se zagotavljajo skupni ter splošni pogoji za delo in razvoj družbe, kot tudi sredstva za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev, za izboljševanje in razširjanje materialne osnove dela ter za ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

Prispevki in davki SIS znašajo v letošnjem devetmesečnem obdobju 194.193 tisoč din in so se v primerjavi z enakim obdobjem leta 1982 povečali za 41 %. Med obveznostmi za druga plačila iz dohodka predstavlja sorazmerno visoko obremenitev prispevek za pospeševanje konvertibilnega deviznega priliva, prispevek za kritje dela stroškov enostavne reprodukcije v ŽG Ljubljana, prispevek za posabljanje zemljišč. Del dohodka za obresti predstavlja v absolutnem znesku 273.980 tisoč din, kar znaša 13 % od doseženega dohodka. V primerjavi z devetimi meseci preteklega leta so se izkazane obresti povečale le minimalno, to pa zaradi tega, ker smo obresti med TOZD v DO v I. polletju letošnjega leta obračunali po nižjih, dogovorjenih obrestnih merah, v tretjem tromesečju pa smo jih obračunali sicer po višji obrestni meri, vendar smo izračunane obresti kompenzirali v okviru proizvodno in dohodkovno povezanih TOZD. Iz dohodka smo oblikovali tudi pospešeno amortizacijo v višini 103.529 tisoč din. Bistveno so se povečali še izdatki za zavarovalne premije in bančne storitve.

ČISTI DOHODEK: po pokritju obveznosti iz dohodka ostane čisti dohodek, ki se je v primerjavi z lanskoletnim v enakem obdobju povečal za 47 %, za načrtovanim pa zaostaja za celih 16 %. Iz čistega dohodka smo namenili za kritje že izplačanih osebnih dohodkov in inovacij skoraj 75 % čistega dohodka. V masi so se osebni dohodki v primerjavi s tričetrtletjem preteklega leta povečali za 33 %, medtem ko smo načrtovano maso za osebne dohodke že presegli za 2 %. Tudi ob devetmesečnih obračunih nismo kršitelji družbenega dogovora, ker nam določila družbenega dogovora omogočajo še malo večjo rast osebnih dohodkov v masi, kot smo jo dejansko izplačali. **Pri izračunu dovoljene mase za osebne dohodke so zlasti pomembni faktorji: produktivnost, gospodarnost, donosnost, izvoz na konvertibilno področje in seveda tudi dohodek.** Iz čistega dohodka smo formirali rezervni sklad skupne porabe, delno krili že plačane akontacije posojila za nerazvite ter za SIS materialne proizvodnje (elektrika, nafta, plin, cesta, železnica, luka) ter ostanek čistega dohodka namenili za poslovni sklad, delno za financiranje obratnih sredstev in delno za investicije, tj. za razširjeno reprodukcijo. Na doseženi dohodek in čisti dohodek v posameznih TOZD vpliva tudi obračunana in plačana interna devizna stimulacija TOZD tovarna traktorjev za devize, katera jih je iztržila pri prodaji traktorjev in smo jih v večji meri porabili za odplačilo deviznega dolga v IB SOZD SZ iz leta 1982.

Z izgubo sta v devetmesečnem poslovanju zaključili TOZD tovarna traktorjev z 9,8 mio dinarjev in TOZD livarna strojne litine z 58, mio dinarjev. TOZD tovarna traktorjev ima realne možnosti, da poslovno leto 1983 zaključi brez izgube, v TOZD livarna strojne litine pa so že sprejeti kratkoročni ukrepi in aktivnosti za tekočo sanacijo proizvodnje in poslovanja (1983/84) ter dolgoročno sanacija, prestrukturiranja (1984/86).

LIKVIDNOST: V gospodarstvu se v letošnjem letu zadolženost povečuje še hitreje kot doslej. Mnogo OZD ima blokirane žiro račune. Dinarska likvidnostna situacija in finančna disciplina je v Sloveniji sicer boljša kot v drugih delih države, toda tudi pri nas se vedno pogosteje že pojavljajo v delovnih organizacijah likvidnostne težave.

Kot že delno v prvem polletju, smo se z večjimi likvidnostnimi težavami srečevali tudi v naši DO v tretjem tromesečju.

Med pomembnimi vzroki za poslabšanje likvidnosti so:

- povečana neplačana realizacija na domačem trgu, izvoz ter izvozna stimulacija. Neplačan izvoz in delno izvozno stimulacijo smo sicer zaradi možnosti zajemanja v celotni prihodek zavarovali pri zavarovalnici, toda priliva sredstev kljub temu ni;

- povečane zaloge surovin in repromateriala;

- povečane zaloge iz proizvodnega procesa: nedokončana proizvodnja, polproizvodi in gotovi proizvodi. Povečanje zalog iz proizvodnje pomeni manjši celotni prihodek in dohodek in veže obratna sredstva;

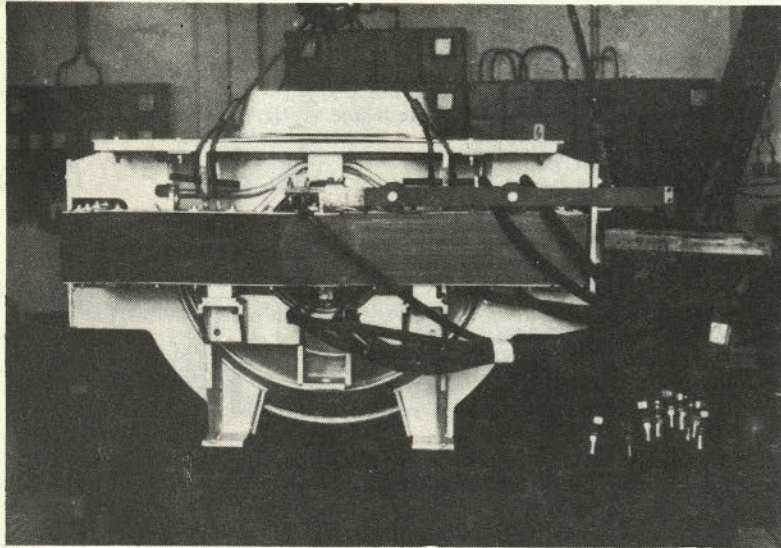
- izgube pri poslovanju, ki tudi pomenijo izpad finančnih sredstev.

Pokazatelji o devetmesečnem poslovanju dajejo že podlago za ocenjevanje letnih rezultatov poslovanja, zato je na osnovi le-teh potrebno sprejeti ukrepe in aktivnosti s ciljem, da dosežemo ob zaključnem računu boljše poslovne rezultate, da izboljšamo tudi likvidnostno situacijo v DO. Celotna finančna situacija, rezultati poslovanja, stopnja samofinanciranja in likvidnost so osnova za zagotavljanje tekoče reprodukcije in nadaljnega razvoja DO.

Košec Franja, dipl. oec.

NOV DELOVNI USPEH

Prvi izmed 4 induktorjev za kanalske peči za kupce v Jugoslaviji. Izdelan je po dokumentaciji Železarne Štore in Inženeringa Bled, zmontiran v elektrodelaavnici ŽS. Pri izdelavi sta sodelovali Metalna Maribor in Energoinvest Crnuče.

Zgoraj: zaključek montaže, spodaj: odprema induktorja v livarno BELT Crnomelj. (foto Arzenšek)

PRIPRAVE NA SINDIKALNE OBCNE ZBORE

Po statutu Zveze sindikatov Slovenije opravijo člani sindikata v TOZD in delovnih skupnostih vsaki dve leti občni zbor Osnovne organizacije Zveze sindikata in na ravni delovne organizacije konstituirano konferenco. Tako nas le še dober mesec loči od volitev novih vodstev v organih sindikata, saj bo večina le-teh, po sklepu s posveta predsednikov Osnovnih organizacij sindikata, opravljenih v mesecu januarju prihodnjega leta.

Večina Osnovnih organizacij je že evidentirala možne kandidate za vodstva sindikalnih organov; kjer tega še niso storili, morajo to narediti nemudoma. Ugotavljamo lahko, da so bila pri evidentiranju kandidatov upoštevana sprejeta načela kadrovske politike in da so bili v organe sindikata evidentirani res tisti delavci, ki so se s svojim dosedanjim delom, tako v sindikalni organizaciji kot tudi na ostalih področjih, izkazali.

Še posebna pozornost je bila namenjena evidentiranju kandidatov za vodilne funkcije v organih sindikata, saj morajo biti ti kandidati sposobni z

močjo svojih argumentov in z lastnim zgledom voditi Osnovno organizacijo zveze sindikata ali delovati v izvršnem odboru in komisijah. Poleg družbenopolitičnega znanja morajo imeti ti kandidati tudi osebne kvalitete, kot so: samoiniciativnost, samostojnost, ugled in pripravljenost dosledno uresničevati stališča sindikalne organizacije.

Občutnejše bodo spremembe v Osnovnih organizacijah zveze sindikata, saj skoraj polovici predsednikom izvršnih odborov poteče mandat, kar velja tudi za predsednike ostalih organov v Osnovnih organizacijah sindikata v TOZD in delovnih skupnostih ter konferenci na nivoju delovne organizacije.

Kako pomemben je pri tem program usposabljanja, ne kaže izgubljeni besedi. Prav bi bilo, če bi bil kar najbolj praktičen, s poudarkom na organizacijskih oblikah dela in kolektivnosti. Prav to bi morala postati ustaljena praksa, če hočemo, da bodo Osnovne organizacije zveze sindikata še bolj delovne pri izpolnjevanju sprejetih nalog.

Ob kadrovskih pripravah potekajo tudi vsebinske priprave na občne zbo-

re. Tako priprave kot občni zbori bodo na eni strani obračun dela v preteklem obdobju, na drugi strani pa sprejem programskih usmeritev za prihodnje delo. Na občnih zbore bodo imeli delavci priliko temeljito proučiti aktivnost in učinkovitost delovanja Osnovne organizacije sindikata v preteklem dvehletnem obdobju in oceniti, kako je Osnovna organizacija sindikata uresničevala cilje gospodarske stabilizacije in kako so bile sindikalne organizacije učinkovite pri uresničevanju interesov članstva.

Izredno pozornost je ob tem potrebno usmeriti programskim usmeritvam za naslednje obdobje. Te usmeritve naj ne bodo presplošne, programi dela naj bodo največ za leto vnaprej, delo pa je

potrebno tudi večkrat preverjati. Noben občni zbor Osnovne organizacije sindikata naj se ne konča, ne da bi v programske usmeritve zapisali roke in nosilce aktivnosti, saj je to naša slabost, ki se nenehno odraža v naši učinkovitosti.

Z ozirom na aktivnosti, ki so jih pokazale posamezne sredine že v dosedanjih pripravah na občne zборе, lahko skoraj z gotovostjo trdimo, da bodo leti v dogovorjenih rokih uspešno izvedeni, da bodo dosegli svoj namen, s tem pa bomo uresničili naloge in sklepe, ki jih pred nas postavljajo republiški in občinski sindikalni organi in kongres ter nenazadnje uresničili tudi zaupanje delavcev Železarne Štore.

Motoh Anton

Rezultati izplačane dodatne stimulacije

V poletnih mesecih je bila izplačana delavcem, ki delajo v neposredni proizvodnji v proizvodnih temeljnih organizacijah, dodatna stimulacija za doseganje plana. Izplačilo stimulacije je imelo namen, da se v tem času, ko je zaradi težkih pogojev dela pa tudi velikih odsotnosti delavcev zaradi dopustov, ohrani normalna proizvodnja. Znano je bilo namreč, da se je v poletnih mesecih proizvodnja navadno znižala.

Tedaj je bilo izplačano za dodatne stimulacije v proizvodnih TOZD 10.030.567 din, kar predstavlja 4,8 % od mase za OD. Po vrednosti je bilo skupno izplačano v treh mesecih 4932 din stimulacije na delavca.

Kakšen vpliv so imela ta sredstva na rast proizvodnje, je razvidno iz tega, za koliko se je povečala proizvodnja v posameznih TOZD v teh poletnih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lani. V TOZD elektroplavž se je povečala za 2 %, v jeklarni za 12 %, v valjarni I je bila nižja za 3,3 %, kar je posledica drugačnega asortimenta proizvodnje (izvoz), v valjarni II se je povečala za 1,6 %, v jeklovleku za 11 %, v livarni I za 11 %, livarni II za 6,5 % in v MO za 45,1 %. Poleg tega so nastali v proizvodnih TOZD tudi drugi pozitivni premiki na področju večje produktivnosti, zmanjšanja bolniških in drugih izostankov, fluktuacije itd., ki so se na nivoju DO kazali:

KAZALCI TOZD A do H za obdobje VI. do VIII. 1982 in 1983

KAZALCI	1982	1983	Indeks
1. Skupna proizvodnja (ton)	79.685	84.926	106,6
2. Število učinkovitih ur	705.584	709.754	100,6
3. Produktivnost (ton/zap./mes./)	20.55	21.77	105,9
4. Fluktuacija (%)	4,76	3,56	74,8
5. Dopusti (dni)	17.422	16.911	97,1
6. Bolniška (dni)	8.124	8.000	98,5
7. Skupna odsotnost (dni) 5 + 6	25.546	24.911	97,5
8. Pop. število zaposlenih	1.651	1.690	102,4

Kumulativni kazalci za analizo vplivnosti posebnega stimulativnega dodatka za doseganje plana nam za TOZD A do H prikazujejo naslednje gibanje:

Skupna proizvodnja se je v obdobju VI.-VIII. 1983 povečala v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta za 6,6 %, ob tem pa se je število učinkovitih ur povečalo le za 0,6 %.

Ob 2,4 % povečanju zaposlenih se je produktivnost povečala za 5,9 %. Znižala se je stopnja fluktuacije, dopustov in izostankov zaradi bolniške.

Posledice dodatne stimulacije so se odražale na vseh zaposlenih v DO, saj je povečana proizvodnja v poletnih mesecih omogočila, da je bila v letošnjem letu (prvih 9 mesecev) produktivnost za 4,38 % višja, kar je imelo za posledico tudi višji dohodek, in sicer za 44,9 %. Na podlagi tega se je lahko skladno z družbenim dogovorom dvigoval OD, in sicer zaradi višje produktivnosti za 13,14 % in zaradi povečanja dohodka za 13,47 %. Vse to predstavlja 3/4 doseženega procenta rasti OD, ki je bila v prvih devetih mesecih 33,9 %.

Če torej skušamo napraviti zaključek, lahko rečemo, da je dodatna stimulacija izpolnila svoj namen v celoti, saj je močno pripomogla k rasti proizvodnje ter tako pomenila korist za vse delavce Železarne Štore.

SPOMNIMO SE

Čehoslovaška republika je bila ustanovljena 28. oktobra 1918.

Srbski fizik in elektrofizik **Mihajlo Pupin** se je rodil 4. oktobra 1858 v Idvoru v Banatu. Znan je po Pupinovi tuljavi, ki omogoča prenos telefonskih pogovorov na velike daljave. Umrl je 12. 3. 1935 v New Yorku.

Kazalci rezultatov dela delavcev v TOZD

Učimo se!

Zakon o združenem delu v svojem 140. členu določa, kateri so obvezni kazalci za prikazovanje poslovne uspešnosti ali »neuspešnosti«, s katerimi moramo biti vsi delavci dobro seznanjeni.

Ob vsakem četrtletju ob periodičnih obračunih in zaključnem računu poslovanja razpravljamo na zborih delavcev in drugih sredinah o rezultatih gospodarjenja. Pri tem se srečujemo s kopico različnih ekonomskih kazalcev. Žal pa se dostikrat premalo poglobimo v vsebino posameznih kazalcev. Na tem mestu bomo obravnavali le osem kazalcev, ki jih moramo izkazovati po 140. členu Zakona o združenem delu.

Ti kazalci so naslednji:

1. dohodek na delavca
2. dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi
3. čisti dohodek na delavca
4. akumulacija v primerjavi z dohodkom
5. akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom
6. akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi
7. osebni dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca
8. čisti osebni dohodek na delavca.

Kaj pomenijo posamezni kazalci

1. Dohodek na delavca je kazalec **produktivnosti (proizvodnosti)**. Izračuna se tako, da se dohodek deli s povprečnim številom delavcev za dobo, za katero se ugotavlja dohodek.

2. Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi je kazalec **rentabilnosti (donosnosti)**. Izračuna se tako, da se dohodek deli s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi za dobo, za katero se ugotavlja dohodek.

3. Čisti dohodek na delavca je kazalec **produktivnosti (proizvodnosti)**. Izračuna se tako, da se čisti dohodek deli s povprečnim številom delavcev za dobo, za katero se ugotavlja čisti dohodek.

4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom je kazalec **akumulativnosti**. Izračuna se tako, da se akumulacija deli z dohodkom za dobo, za katero se ugotavlja akumulacija.

5. Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom je prav tako kazalec akumulativnosti. Izračuna se tako, da se akumulacija deli s čistim dohodkom za dobo, za katero se ugotavlja akumulacija.

6. Akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi je kazalec **rentabilnosti (donosnosti)**. Izračuna se tako, da se akumulacija deli s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi za dobo, za katero se ugotavlja akumulacija.

7. Osebni dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca prikazujejo doseženo raven osebnih dohodkov in skupno porabo na delavca.

Izračunajo se tako, da se osebni dohodek in sredstva za skupno porabo delijo s povprečnim številom delavcev za dobo, za katero se ugotavlja dohodek in sredstva skupne porabe.

8. Čisti osebni dohodek na delavca prikazuje doseženo raven neto osebnih dohodkov.

Izračuna se tako, da se vsa delavcem izplačana sredstva za osebne dohodke delijo s povprečnim številom delavcev za dobo, za katero se ugotavlja čisti osebni dohodek.

Kot je že bilo omenjeno, o vseh naštetih kazalcih razpravljamo ob sprejemanju periodičnih in zaključnega računa poslovanja. Da bi bolje razumeli vsebino in pomen teh kazalcev, prikazujemo primer za TOZD.

Zap. št.	Kazalec	Vrednost
1.	Dohodek na delavca	710.177 din
2.	Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi	35,04 %
3.	Čisti dohodek na delavca	365.337 din
4.	Akumulacija v primerjavi z dohodkom	17,96 %
5.	Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom	34,91 %
6.	Akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi posl. sredstvi	6,29 %
7.	Osebni dohodek in sredstva za skupno porabo delavca	297.006 din
8.	Čisti osebni dohodek za delavca	179.109 din

Kaj nam povedo prikazani podatki:

1. V TOZD so ustvarili 710.177 din dohodka na delavca.
  2. Ustvarili so 35 dinarjev dohodka na 100 dinarjev uporabljenih poslovnih sredstev.
  3. Čistega dohodka so ustvarili 365.337 din na delavca.
  4. Ustvarili so 17,96 % akumulacije iz dohodka ali 17,96 din akumulacije na 100 din dohodka.
  5. Ustvarili so 34,91 % akumulacije v primerjavi s čistim dohodkom ali 34,91 din akumulacije na 100 din ustvarjenega čistega dohodka.
  6. Na 100 din vrednosti uporabljenih poslovnih sredstev so ustvarili 6,29 din akumulacije.
  7. Osebni dohodek in sredstva za skupno porabo so znašala 297.006 din na delavca.
  8. Čisti osebni dohodek na delavca pa je bil obračunan v višini 179.109 din.
- Da bi bolje poznali posamezne ekonomske kategorije, ki so vgrajene v kazalce po 140. členu Zakona o združenem delu, jih bomo na kratko obrazložili, in sicer po principu celotnega prihodka in njegove razporeditve.

Kaj je celotni prihodek in kateri so viri prihodka?

V globalu so viri prihodka naslednji:

- prodaja proizvodov in storitev na domačem in tujem trgu,
- prihodki iz udeležbe na skupnih sredstvih in delu,
- prihodki, doseženi s svobodno menjavo dela. Tak vir prihodkov imajo v OZD delovne skupnosti,
- prihodki od kompenzacij, premij, regresov, vrnjenih davkov, od dotacij, aktivnih obresti, itd.

Kaj so odhodki?

Odhodki so materialni stroški in amortizacija po predpisanih minimalnih stopnjah. Zakon o združenem delu opredeljuje v ožjem smislu kot materialne stroške naslednje postavke:

- izdelavni in pomožni material,
- tekoče in investicijsko vzdrževanje,
- razne storitve,
- stroški za varstvo pri delu in varstvo okolja,
- stroški za strokovno izobraževanje, znanstveno-raziskovalno delo, prometni davek, carine, carinske davščine,
- ostali stroški, kot npr.: reklama, propaganda, reprezentanca, dnevnice, tenrenski dodatki in druga povračila stroškov.

Amortizacija po minimalnih stopnjah je proces iztrošnje neke vrednosti, najpogosteje proces iztrošenja osnovnih sredstev (zgradbe, stroji in naprave itd.).

Kaj so porabljena sredstva?

To je seštevek materialnih stroškov in minimalne amortizacije, ki smo ju pravkar obravnavali. Ko od ustvarjenega celotnega prihodka odštejemo porabljenega sredstva, dobimo DOHODEK, ki je osnovni motiv planiranja v vsaki OZD.

Dohodek ali novoustvarjeno vrednost delimo oz. razporejamo namensko za skupno in splošno porabo, in sicer na naslednje obveznosti:

- obveznosti za izobraževanje, znanost, kulturo, zdravstveno in socialno varstvo,
- obveznosti za socialno varnost delavcev,
- obveznosti za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb,
- obveznosti za ohranitev in izboljšanje varstva človekovega okolja,
- članarine (gospodarski zbornici, poslovnim združenjem, društvom ipd.),
- obveznosti za SLO in DSZ,
- presežek amortizacije nad minimalno predpisano amortizacijsko stopnjo (pospešena amortizacija),
- denarne kazni, takse in sodni stroški,
- zavarovalne premije družbenih sredstev,
- druge obveznosti, ki so nastale na temelju zakona, odloka, samoup. sporazuma ali družbenega dogovora.

Kaj je čisti dohodek?

Če od dohodka odštejemo skupno in splošno porabo, pridemo do čistega dohodka. Čisti dohodek je tisti del dohodka, s katerim v večjem delu razpolagajo delavci v združenem delu.

Čisti dohodek razporejamo na:

- sredstva za osebne dohodke,
- skupno porabo,
- krepitev materialne osnove ali investicijsko porabo za razširjeno reprodukcijo,
- rezerve.

Kaj je akumulacija?

Za prikazovanje kazalcev poslovne uspešnosti med drugim uporabljamo tudi akumulacijo, ki jo lahko različno opredelimo.

Upoštevajoč metodologijo za izračun enotnih zakonskih kazalcev, se kot akumulacija pojmuje:

1. del dohodka za amortizacijo obračunsko nad minimalno predpisano stopnjo,
2. del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti na trgu in se uporabi v TOZD,
3. del čistega dohodka za poslovni sklad,
4. del čistega dohodka za izboljšanje materialne osnove dela,
5. del čistega dohodka za poslovni sklad za posojilo skladu federacije,
6. del čistega dohodka za poslovni sklad po predpisih DPS,
7. del čistega dohodka za rezervni sklad,
8. del čistega dohodka za druge sklade.

To je širša opredelitev akumulacije. Če pa hočemo vedeti koliko akumulacije lahko namenimo za razvoj lastne TOZD in sami neposredno odločamo o investicijah v druge TOZD, je akumulacija seštevek točk 1., 2., 3., 4., 7. in 8. iz prej navedenih kategorij, ki sestavljajo akumulacijo v širšem smislu.

Osebni dohodek in sredstva za skupno porabo sestavljajo naslednje ekonomske kategorije:

- del čistega dohodka za bruto osebne dohodke,
- del čistega dohodka za inovacije, racionalizacije itd.
- del čistega dohodka za stanovanjsko gradnjo,
- del čistega dohodka za druge namene v skupni porabi.

Čisti osebni dohodek sestavljajo naslednje kategorije:

- akontacije OD iz delovnega razmerja,
- nadomestila OD za čas bolezni,
- ostala nadomestila OD.

Na koncu moramo še omeniti poprečno uporabljena poslovna sredstva, ki jih tudi potrebujemo za prikazovanje obveznih kazalcev poslovne uspešnosti po 140. členu ZZZ. V globalu so poslovna sredstva obratna in osnovna sredstva / finančna sredstva in zgradbe, stroji, naprave itd.), ki sodelujejo v poslovnem procesu in se ugotavljajo kot povprečno uporabljena poslovna sredstva ob periodičnih obračunih.

(Nadaljevanje na 5 strani)

Lepa so bila otročka leta

Kdo ga ne pozna, vedno nasmejanega, zgovornega, našega Franca Klavžarja. Vedno je dobre volje, še takrat, ko ga zvija išias, ko komaj zleze na sedež avtobusa, ko zarobanti, pozabi na bolečine, si zažvižga in hitro kaj pove.

Zna biti tudi hud. Tudi mene je že okregal, ko sem preveč tresnil z vrati, ali ko sem zamudil. Mislim, da je zaljubljen v vozilo, ki mu je zaupano; vendar ima prav. Odgovarja za avtobus, za varno vožnjo potnikov, hoče in mora se držati reda, točnosti. Na sploh je redoljuben. Izogiba se tistih solarčkov, ki hodijo kar po sredi ceste. Boljši, bolj vestni so iz osemletke, tisti iz ŠKIMC pa pogosto hodijo kar po sredini cestišča. Saj jih ne sme povoziti!

Franca Klavžarja nisem spraševal tistih vsakdanjih vprašanj, koliko kilometrov si v življenju prevozil, si zadovoljen z osebnim dohodkom, koliko imaš funkcij, si delegat, koliko in kaj ter podobno. Mislim, da je to vsakdanje in ni niti zanimivo. Marca 1930, je »privekal na ta naš grešni svet« v vasi Prevorje na Kozjanskem. Očeta je kmalu izgubil, ko mu je bilo komaj štiri leta. Delo na kmetiji je zahtevalo močne, moške roke in tako je Franci dobil očima. Dobro sta se razumela. Danes ima še dve sestri, tri pol sestre in dobro mamo, ki kljub 83. letom še krepko pomaga pri vsakdanjem delu. Prav zato se Klavžar rad vrača na dom, na prebujajoče iz zaostalosti se Kozjansko.

Franc je poročen 29 let. Z ženo stanujeta v skromnem podstrešnem stanovanju v Štorah, nad bivšo šamotarno. Dva otroka, sin in hčerka, sta poročena; tu pa so že vnuki, ki jih ima Franc rad.

»Pravzaprav sem izučeni zidar; devet let sem delal pri ognjevzdržnih zidarjih. Potem sem odšel v garažo, kjer sem najprej vozil malo, ozkotirno diesel lokomotivo na nekdanji šamotarni, potem nakladalca »Rusa«, rešilca, bil sem dežurni šofer. Ko pa smo začeli graditi nove obrate Štore II, sem začel voziti kombi; danes vozim avtobus na relaciji Štore I-Štore II.«

Franc Klavžar ima potrebno kvalifikacijo – šoferske izpite za kategorije B, C, D in F, kar mu omogoča voziti skoraj vsa motorna vozila.

Ko je bil pri ognjevzdržnih zidarjih, je delal na vseh metalurških pečeh v livarni, valjarni, na elektro-plavžu, največ pa v stari jeklarni, na Siemens-Martinovi peči. »Dela na Martinovi peči v jeklarni so bila težka, nevarna. Smo pa kar dobro zaslužili. Kolikokrat smo morali menjavati obok peči kar pri vročem vložku. Koliko smo pretočili znoja, čestokrat nam je obleka zagorela. Tu smo se naleznili obolenja, revme in prehlada. Dežurali smo po dva meseca skupaj, da je peč nemoteno obratovala in dajala dragoceno jeklo. Tudi na elektro-plavžu, na prebodu smo veliko delali. Vroča, črna masa, ki smo jo razbijali, je izparevala nevarne smrdljive hlapce, vročina nas je dajala. Pri teh delih je bil skoraj vedno navzoč takratni obratovodja, dipl. ing. Milko Starc, ki je mnogokrat poprijel za orodje in nam že izčrpanim pomagal zabijati ognjevzdržno malto.«

Leta 1964 je Franc Klavžar predsedal v garažo. Začel je na mali diesellovki, ozkotirni lokomotivici. Proga od šamotne do jeklarne pa čez Voglajno ni bila dolga, bilo pa je polno pasti, klancev in iztirjenj.

Koliko šamotnih izdelkov, opeke, mase, koliko surove in suhe gline je prevozil. Težko bi bilo reči, vendar je naša »rajnka« šamotarna dobro delala. Kakovostne izdelke so iskali in jih hitro prodali. Takrat je šamotarna čisto normalno delovala. Šamotarke in šamotarji so delali v nemogočih delovnih pogojih, ni bilo zračanja, stari, izrabljeni stroji, ročno nabijanje šamotne mase, nevarnosti silikoze in še marsikaj podobnega.

Kazalci rezultatov dela delavcev v TOZD

(Nadaljevanje s 4 strani)

nih in zaključnem računu poslovanja kot povprečno stanje. Enostavno povedano pomeni kazalec dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi, rentabilnostjo ali donosnostjo gospodarjenja OZD. To pomeni, koliko dinarjev dohodka smo ustvarili npr. na 100 dinarjev vloženi oz. uporabljeni poslovnih sredstev. Čim več dohodka ustvarimo na enoto uporabljenih poslovnih sredstev, tem bolj rentabilno je gospodarjenje.

Podobna ugotovitev velja za vse ostale obravnavane kazalce rezultatov dela delavcev v TOZD oz. DS v tem smislu, da čim više dosegamo, tem bolj smo poslovno uspešni in obratno. Pomembno in koristno pa je podatke v doseganju kazalcev primerjati med različnimi obdobji in s planom ter drugimi sorodnimi delovnimi organizacijami.

Tako bomo vedeli, kje je naše mesto, ker bomo znali pravočasno ukrepati, če bodo naši rezultati znatno slabši od drugih. Seveda pa se natančna analiza gospodarjenja po obravnavanih kazalcih šele začenja, ko dobimo globalno oceno o negativnih gibanjih. Z natančno analizo je potrebno ugotoviti vse vzroke, ki so pripeljali do slabih poslovnih rezultatov, in to od delovne nediscipline zaposlenih v neki OZD do objektivnih vzrokov, kot so cenovna neskladja med nabavnimi in prodajnimi cenami za surovine na eni strani in proizvode na drugi strani. V vsaki delovni sredini moramo bolj kot kdajkoli poprej izkoristiti vse rezerve, ki jih je še povsod dovolj, da bomo lahko dosegali ugodne kazalce poslovne uspešnosti, ki bodo porok za stabilnejši in lepši jutri.

Jože Roženičnik, dipl. oec.

Mnogo šamotarjev je zbolelo, se predčasno invalidsko upokojilo, odšlo drugam. Kaj je danes ostalo od некоč delavske, proletarske šamotarne. Niti en stroj, nobena šablona, niti ena od mnogih vrst šamotnih opek, verjetno še slik nimamo, kaj in kako smo некоč delali. Ostali so porušeni zidovi, nekaj razpadajočih poslopij, ki smo jih zakrpali in naredili skladišče. Vse pa daje videz neurejenosti, omalovaževanje tehnične dediščine.

Danes vozi Klavžar avtobus. Stalno je na vožnji; tudi popoldan in ob nedeljah ali v prazničnih dneh, če je potrebno. Delavce vozi na izlete, prevažajo godbenike, gledališčne. Rad je z njimi, z veseljem zaigra na svojo spremljevalko, nepogrešljivo »frajtonerco«. V prostem času rad vrtnari, bere časopise in gleda televizijo, seveda če je kaj zanimivega.

Na mladost ga vežejo lepi, nepozabni spomini. Lepa so bila tista otroška leta: pasti živino, pomagati na kmetiji in hoditi v šolo. Poleg vsega lepega je bilo tudi veliko stvari težavnejših. Obdelovalnih strojev ni bilo, dela so bila ročna, naporna. In tega se Franci dobro spominja.

Leta so Francu tekla, bližala se je druga svetovna vojna. Takole pravi Franci: »Kot da bi bilo včeraj, se spominjam Velike noči leta 1941, ko so prišli Nemci skozi našo vas. Bili so motorizirani. Spominjam se prvih preletov nemških štuk. Ne, takrat proti koncu 1941. leta še nismo vedeli za partizane, slišali pa smo, da se že nekaj dogaja. Šele 1942. leta smo zvedeli, da se pojavljajo prvi partizani, pred katerimi smo imeli celo strah. Vedeti je treba, da je bila nemška propaganda izredno aktivna, silna, močni so se počutili domači izdajalci, saj je okupator imel našo Štajersko ze del nemške dežele. Leta 1943 sem že videl prve mlade, dobro oborožene partizane; nisem imel še trinajst let. Bil sem drobnejše, šibke postave in velikokrat, ko so partizani potrkali na okno naše domačije v temni noči, sem vodil kolone partizanov po skrivnih poteh. Ja, dokler sem bil z njimi, je bilo vse v redu. Ko pa sem se v temni noči vračal sam domov, moram priznati, da me je bilo strah.«

Zaradi čedalje večje aktivnosti Kozjanskega odreda so Nemci in ustaši 14. decembra 1944 izvedli frontalno čistko na področju Kozjanskega. Načrtno so požigali od Planine do Piljstanja vse vasi. Tudi Klavžerjevo rojstno hišo in kmečka poslopja so zažgali, vendar so po odhodu Nemcev pogasili požar v hiši.

»Prvi sneg je tistega nesrečnega zimskega dne naletaval, ko so prišli Nemci in ustaši. Pri naši hiši so bili Nemci. Ne vem zakaj, morda jih je pekla vest a dovolili so nam, da smo hitro rešili živino iz hleva. Nato so vse zažgali. V Dobju je ostala samo naša hiša, da smo jo uspeli rešiti pred ognjenimi zubli in še sosedova, zakrita v gozdu. 36 vaščanov smo tisto zimo gostili, jim nudili zavetje, saj niso imeli strehe nad glavo in toplega ognjišča.«

Iz izkušenj vem, da ima vsak voznik – šofer za povedati kakšno zgodbo, ne lovsko, pač pa resnično, ki mu je ostala v spominu. Prav radoveden sem bil, ali mi bo Franci zaupal kak svoj nepozaben doživljanj na cesti.

»Predlani sem vozil veselo skupino izletnikov. Mislim, da je bilo konec februarja: zima, sneg na cesti. Ze v železarni sem nadel na pogonska kolesa snežne verige. Do Šmarja in pri vzpenjanju na šmarske hribe je še šlo. V večernih urah smo se morali vrniti domov. Nekako so me prepričali, naj ne vozim po isti poti nazaj, ker je klanc in novo zapadli sneg, raje naj peljem »okrog«. Nekaj časa je šlo. Potem se je začela neplužena pot, na eni strani breg, na drugi prepad. Volan ni več ubogal. Ustaviti ni bilo mogoče, po polžje smo drsli navzdol. Noge so otrdele, saj se nisem smel dotakniti niti pedala zavore niti sklopke. Mislim, da sem takrat dobil prve sive lase. Potniki zadaj so bili veseli, razigrani, peli so in vriskali. Ko sem se nekako izvlekel iz te nemogoče situacije, sem ustavil, izstopil in se naužil svežega, hladnega zraka. Kako mi je prijalo!«

Hvala za prijeten razgovor, Franci Klavžar, pa srečno vožnjo!

Renčelj Vlado

Obravnavane inovacije

Komisija za gospodarjenje TOZD valjarna I je na 5. seji dne 25. 10. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Inovacijski predlog tov. Potrate Florjana iz TOZD valjarna I št. 852, »Predelava posode za odrezke«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

2. Inovacijski predlog tov. Potrate Florjana in Piliha Andreja iz TOZD valjarna I št. 853, »Predelava jame za odrezke«, se sprejme. Avtorjema pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2 b. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 504.325,54 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti.

3. Inovacijski predlog tov. Čehovina Borisa iz TOZD valjarna I št. 854, »Podaljšek pogonske valjčnice od škarij grobe proge do elevatorja«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

4. Inovacijski predlog tov. Goršaka Stanka iz TOZD valjarna I št. 855, »Sprememba hoda nožev Rexroth«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2 b. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 185.049,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti.

5. Inovacijski predlog tov. Vebra Ivana iz TOZD vzdrževanje in tov. Cizlja Jo-

žeta iz TOZD valjarna I št. 856, »Sprememba vpetja nožev na škarih Rexroth«, se sprejme. Avtorjema pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2 b. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 324.354 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti.

Janez, kaj nisi na ših? Ne, sem v bolniški zaradi stabilizacijskih prizadevanj na domu

S popotovanja po Sovjetski zvezi

(nadaljevanje)

V naselju Listvjanka ob »izviru« Angare in jezera smo si ogledali naravoslovni muzej, v njem pa glavne predstavnike bajkalskih živali: ribi omulj, ki je avtohtona, prav tako golomjanko, ki je brez lusk in prosojna, pa še žive potomce koti, sobolja, enega prvih »proizvajalcev« nadragocenejših vrst krzna v svetu, in nerpo, bajkalskega tjulna. V bližnji restavraciji Bajkal smo ribo omulj tudi poskusili. Ima poseben, dober okus, obenem pa množico kosti in koščic, ki jih v prekajeni svinjski gnjati ali savinjskem želodcu nisem nikoli našel.

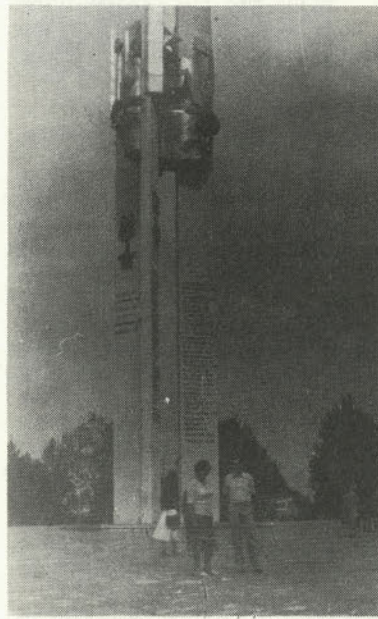
Ko se nam že ravno cedijo sline, še nekaj o prehrani. Vso pot so nas spremljali paradizniki in kumarice za predjed, »začinjeno« s smetano, zeljna juha ali boršč, ponovno s smetano, kosji piščanca ali mesa neopredeljenega izvora in riž. Slednjega nisem nikoli imel posebno rad, tokrat pa sem bil že v skrbeh, da se bom vrnil v domovino s kunčjimi ušesi. Za eno izmed moskovskih železniških postaj, ki se po mestu Rigi imenuje Rižska, smo sklepali, da je to ime dobila zaradi velikega uvoza riža v ZSSR. Vso to zelenjavo smo pri obrokah zalivali z rednimi mericami ruskega čaja, včasih, za popestritev, pa tudi z mineralno vodo. Pivo je bila že prava loterija, z vinom tudi ni bilo kaj bolje, razen v jedilnih vozovih na vlaku. Lačni sicer nismo bili, vendar je takšna hrana dokaj enolična, pa tudi ne ravno običajna za naše želodce. Predvsem Vojvodinci so pogrešali svoje papričice, poper in kis.

Irkutsk nas je »počastil« še z eno sovjetsko značilnostjo. Drugi večer smo se Slovenci odpravili na zaslužen kozarček. V hotelu Sibir, enem od treh v mestu, ki sicer visoko kotira, ima pa v vsa-

kem nadstropju po dve stranišči za približno 50 sob in en (s številko 01) tuš v pritličju za vsa tri nadstropja (»obratuje« le od osmih zjutraj do enajstih zvečer, medtem ko je ob ponedeljkih zaprt, kakor piše v hotelskem hišnem redu), je bila restavracija zaprta. Pri vratih je pisalo, da imajo »sanitarni dan«. Vratar nas je sicer povabil k sebi domov na kozarček vodke, vendar smo se raje odločili za pošteno plačano steklenico. O, da se ne bi! V drugem mestnem hotelu Angara je bila v restavraciji obvezna večerja, »bar« pa je bila le točilna miza s štirimi ali petimi stoli. V najboljšem hotelu Inturist je moč vstopiti v bar ali restavracijo le z devizami, torej spet nič. Vljudno dekle v recepciji nam je sicer ponudilo avtomat v kotu preddverja, v katerega vržeš 10 kopejk in iz njega pricurlja gazirana voda, po naše soda; vendar smo ji prav tako vljudno pojasnili, da imamo namen piti, umivamo pa se lahko zastoj v reki. Če ne bi bilo ključarke v našem nadstropju hotela, ki nam je skuhala čaj, kar sodi in opis njenih del in nalog, bi odšli žejni spat. Jože, ki je sicer stoično prenašal sovjetski režim, takšnega ravnanja ni mogel več trpeti in je v besu imenoval sovjetske turistične delavce »svinjoke«. Izraz je razumljiv tako njim kot nam; na njegovo srečo ga oni niso slišali.

Da ne bi odšli nezadovoljni z njihovo turistično ponudbo, nam je zanimivosti nočnega življenja nazorno pokazal domač voznik osebnega avtomobila: okoli ene ure zjutraj se je na popolnoma ravnih, praznih, za naše razmere širokih in osvetljenih ulicah z velikim rompom in pompom zaletel v drevo ravno pod našim oknom. Poškodovanih ni bilo, avto razbit, voznika so priprli v »marico«, avto pa za njo in oba ob ušesa parajočem cviljenju blokiranih koles in zvutih osi odpeljali njuni usodi naproti.

Naslednje jutro sem vstal z nekaj tesnobe v srcu. Pred nami je bila odisejada, 3000 km ali 64 ur dolga vožnja z vlakom do Habarovska. Že nekaj ur vožnje z vlakom ni kratkočasno, kaj bo šele v tako dolgem času. Vendar je bil strah odveč. Prijetna družba, pogovori ob čaju, petje, vsakodnevnih pohodi do jedilnega voza in nazaj, krajši postanki na večjih postajah in zanimiv razgled skozi okno so zapolnili naše ure.

Spomenik v Habarovsku

Že bežen pogled na fizično karto azijskega dela ZSSR nam pokaže nižine zahodnega dela Sibirije, gričevnat osrednji in gorat vzhodni del. Skozi slednjega se prebija tisti del Transsibirske železnice, ki smo ga morali prevoziti. Z vzhoda se približuje Bajkalu Jablonski hrbet, ki

smo ga morali prečkati najprej. Tu je ena večjih avtonomnih pokrajin v Sovjetski zvezi, Burjatska ASSR s prvobitnim prebivalstvom mongolske narodnostne skupine in budistične vere. Glavno mesto Ulan Ude ob reki Selenki, največjem pritoku Bajkalskega jezera, šteje 700.000 prebivalcev, v večini so Rusi, je moderno, z mešanico evropskega in azijskomongolskega sloga. Ostala mesta in vasi ob progi že izpričujejo tipično azijski-stepski način življenja. Nizke lesene hišice so strnjene v bližini za sovjetske razmere majhnih polj, v nedogled pa se razteza stepa, nekaj centimetrov slabe zemlje na valovitih in erozivnih tleh, okoli 1000 metrov nadmorske višine. To so pašniki mongolskih jezdecev. Vzhodno od Čite, glavne mesta oblasti z enakim imenom, del teh pašnikov pride v gozdnove, dokler ob prehodu v Amursko oblast in s tem tudi iz Sibirije na ruski Daljni vzhod ne preide v nižinski del, v vlažno povodje najdaljše sovjetske reke Amurja. Ta opis velja seveda le za tisti del pokrajine, kjer teče Transsibirska železnica, torej tisto, kar sem uspel videti ali vsaj zaslutiti.

Našo pozornost so pritegnila pokopališča. Bila so nekoliko oddaljena od naselij in obdana s pisano pobarvanimi lesenimi ograjami. Vsak grob, označen z lesenim križem, je bil še posebej ograjen s prav tako pisanimi lesenimi ograjami. Zaradi barv, prevladovali sta bela in modra, nekaj pa je bilo tudi zelene in rjave, so ta pokopališča izgledala kaj nenavadno. Zelo lahko bi jih zamenjali z igrišči v naših vzgojno-varstvenih zavodih.

Zadnji, daljnovzhodni del poti je potekal preko nepreglednih ravnin, na jug proti Amurju in Kitajski, na sever pa proti obronkom pogorij. Enoličnost delno gozdnote pokrajine je prekinila le kakšna vas ali reka. Pred nami je bila najbolj oddaljena postaja našega potovanja.

(se nadaljuje)

OB DNEVU OZN

Minil je dan OZN. In kaj je bilo storjeno? Namesto, da bi se ljudje v teh dneh še bolj zavzemali za mir v svetu, so Združene države napadle majhno neuvrščeno državo Grenado, na drugem koncu sveta se je tovornjak, poln razstreliva, zaletel v stavbo z ameriški in francoski vojniki, razmeščanje jadrskih raket pa se v Evropi kljub šte-

vilnim demonstracijam nadaljuje. Da, jedrsko orožje!

Le zakaj ga nekatere države izdelujejo? Svojo moč in mogočnost bi lahko pokazale tudi na druge, plemenitejšie načine. Lahko bi denar, ki gre za izdelavo jedrskega orožja, darovali vsem lačnim in bolnim, za razvoj medicine in gospodarstva manj razvitih držav. Mis-

lim, da bi si s takimi dejanji pridobile naklonjenost več ljudi, kot pa si jo z rožljanjem jedrskega orožja.

Kaj so res nekateri politiki tako zaslepljeni, da se ne zavedajo posledic bojevanja z atomskim orožjem? Mar so že pozabili na Hirošimo in Nagasaki? Jedrska bomba, ki je padla na Hirošimo, je v sekundi zravnala z zemljo prej cvetoče mesto. Zdajšnje bombe pa imajo tisočkrat večjo moč, kot jo je imela tista!

Le kaj želijo imeti od porušenega sveta, uničenja vse narave? Kaj jim je le-ta storila slabega, saj jo lahko izkoriščajo, kolikor želijo!

Mar hočejo uničiti vse človeške dosežke, ljudi, živali in rastline? Samo pomislite, koliko milijonov let je bilo potrebnih za naš razvoj, da smo dosegli to, kar imamo danes!

In mar ti politiki res mislijo, da bodo še lahko živeli po uničenju sveta? Nekaj časa bi morda lahko preživeli pod zemljo, toda ozračje bi bilo popolnoma zastrupljeno. Ali bi lahko mirno prenašali to, da imajo na vesti milijone človeških življenj?

Za kaj se bodo odločili: za mir in prijateljstvo po celem svetu ali za to, da se bo razvojna pot vsega živega pričela znova?

Samo pomislijo naj na besede, ki jih je izrekel Einstein: »Ne vem sicer, s čim se bodo ljudje bojevali v tretji svetovni vojni, vem pa, s čim se bodo v četrti. S kamenjem, seveda!«

Larisa Podgorelec,
OŠ Štore

Humana akcija mladih

Mladina Tovarne traktorjev in Livarna I s socialno delavko Lamut Marijo je že tretjič pomagala tov. Arharju s Svetine. Odločili smo se za pomoč tov. Arharju, ker je najtežji primer invalida v Železarni Štore. Arhar je pred leti doživel nesrečo, po kateri je ostal brez noge. Sedaj je invalidsko upokojen in živi skupaj s svojo družino na Svetini. Tudi družinske razmere so pri njem težke: žena ima sladkorno bolezen, otroci pa so še majhni, tako v družini ni človeka, sposobnega za opravila del, ki jih nalagajo polja.

Naša naloga je bila pripraviti kurjavo za zimo. Delo smo si razdelili; prva skupina je žagala z motorno žago in cirkularno, druga je s sekirami sekala, tretja je zlagala drva v drvnicu.

Ko smo z delom proti večeru končali, smo bili utrujeni, vendar srečni zaradi zavesti, da smo pomagali ljudem, ki so nemočni. Akcija je popolnoma uspela. Takšne akcije bomo v bodoče še organizirali, zato bi bilo potrebno pritegniti tudi mladince iz drugih TOZD.

Mirčič Zoran, TT

Srečanje z zamejskimi Slovenci

Dne 4. 10. 1983 je Železarno Štore obiskalo 40 zamejskih Slovencev, ki so zaposleni v firmi **Meblo Italiana iz Gorice**. Spremljalo jih je 10 predstavnikov zunanje trgovinske organizacije Primorje Export iz Nove Gorice. Z obema firmama sodeluje naša železarna na področju maloobmejnega prometa. Rezultat tega zelo uspešnega sodelovanja je, da smo si lahko za 4 milijone dolarjev izvoženega vzmetnega jekla zagotovili pokrivanje naših proizvodnih TOZD z nujnimi repomateriali, kot so elektrode, ferolegure in oplaščeni peski.

Srečanje z zamejci je potekalo tako, da so si naši gostje najprej ogledali jeklarno, valjarno II in jeklovlek. Predstavili smo jim delovno okolje, kjer se iz-

delujejo izdelki, s katerimi trgujemo. Popoldne je sledilo športno srečanje z moško in žensko vrsto železarne v odbojki. Zaključek srečanja je bil organiziran pri Mlinarjevem Janezu.

Za prvo srečanje z italijanskimi Slovenci, ki je bilo organizirano v naši tovarni, lahko rečemo, da je uspelo v smislu medsebojnega spoznavanja in utrjevanja poslovnih kot tudi medčloveških vezi, ki so v tem trenutku še posebej pomembne za naše rojake v zamejstvu, kateri so podvrženi raznim raznorodovalnim pritiskom. Zato lahko kot zaključek izrazimo misel, da so takšna srečanja pomembna in želja, da se v prihodnosti še večkrat srečamo z našimi rojaki v zamejstvu.

Šport, šport, šport

BALINANJE

V mesecu septembru je na dvosteznem balinišču na Lipi potekalo medobratno tekmovanje v balinanju četvork. Tekmovanja se je od 11 prijavljenih ekip udeležilo 8 ekip, ki so v zanimivih in »fair« borbah merile moči za ekipnega prvaka Železarne. Presenetljivo je prvo mesto osvojila ekipa Tovarna traktorjev, ki je premagala nekaj ekip, katere so veljale pred tekmovanjem za favorite.

Končni vrstni red:

1. Tovarna traktorjev	5. Elektroenergetski
2. Mehanska obdelava	6. Livarna
3. Kontrola kakovosti	7. Valjarna
4. Jeklovlek	8. Jeklarna – Transport.

STRELJANJE Z MK PUŠKO

V dneh 3. in 4. 10. 1983 se je na strelišču v Štorah odvijalo medobratno tekmovanje v streljanju z MK puško. Kljub nekoliko poznemu terminu se je tekmovanja udeležilo 9 ekip in 49 posameznikov. Prvo mesto si je pristreljala ekipa Elektroenergetski, ki ima v svojih vrstah že vrsto let odlične strelce, na čelu z letošnjim prvakom tov. Krajnc Srečkom.

Rezultati – ekipno

1. Elektroenergetski	386 krogov
2. Valjarna	365 krogov
3. Livarna	346 krogov
4. Mehanska obdelava	334 krogov
5. Skupne službe	320 krogov
6. Jeklovlek	317 krogov
7. Jeklarna – Transport	298 krogov
8. Kontrola kakovosti	278 krogov
9. Mehanična	166 krogov nastopila 2 tekmovalca

REZULTATI – POSAMEZNO:

1. Krajnc Srečko	Elektroenergetski	86 krogov
2. Jazbinšek Silvo	MO	83 krogov
3. Kočevar Ivan	Mehanična	83 krogov
4. Štor Alojz	Mehanična	83 krogov
5. Kolar Marjan	Jeklovlek	82 krogov

Tudi letos je komisija za rekreacijo pripravila urnik organizirane vadbe za vse, ki si želite zdravo združiti s koristnim, to je **ORGANIZIRANA REKREACIJA**.

dan	vrsta rekreacije	od-do
Ponedeljek	rekreacija – članice	19.00–20.15
	rekreacija – aerobika	20.15–21.30
	rekreacija – kegljanje	16.00–19.00
Torek	rekreacija – st. člani	19.00–20.15
	rekreacija – košarka	20.15–21.30
	rekreacija – namizni tenis	16.00–20.00
Sreda	rekreacija – člani streljanje z zračno puško	20.00–21.30 16.00–18.00
Četrtek	odbojka – članice	19.00–20.15
	odbojka – člani	20.15–21.30
Petek	rekreacija – namizni tenis	16.00–20.00
Nedelja	rekreacija – tenis	8.00–10.30
	odbojka – člani	10.30–12.30

Izkoristite ugodnosti in se nam priključite!

»ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU«

ŠAH

Na našo pobudo je prišlo 29. 9. t. l. do šahovskega srečanja med ekipo naše železarne in močno ekipo ŽTP Celje. Do srečanje je prišlo v Štorah. Ekipi sta bili šestčlanski in sta nastopili v svojih najmočnejših postavah.

Režim tekmovanja je bil: ekipni, po ševeniškem sistemu, hitropotezni na pet minut in padec zastavice. Pri tem vsak naš igralec odigra z vsakim igralcem iz nasprotne ekipe po dve partiji in ima enkrat bele, enkrat pa črne figure.

Tako je bilo odigranih šest ekipnih kol, ki so se končala štirikrat z našo tesno zmago, eno je bilo neodločeno, v enem pa smo doživeli hud poraz.

V skupnem seštevku se je srečanje končalo neodločeno, in sicer 36 : 36.

Rezultati po posameznih kolih so bili naslednji:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Skupaj
Železarna Štore	6 1/2	6	7	3	7	6 1/2	36
ŽTP Celje	5 1/2	6	5	9	5	5 1/2	36

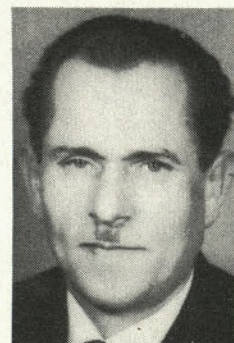
Rezultati posameznih igralcev so bili naslednji (od dvanajst možnih točk): ŽELEZARNA ŠTORE (Janežič 8 1/2, Kumperger 8, dr. Ošep 5 1/2, Stojnič 5 1/2, Počotnik 5, Arzenšek 3 1/2 in ŽTP Celje (Novak 11, Pešec Franc 10 1/2, Pešec Janez 6 1/2, Bilbija 3 1/2, Golob 2 1/2, Arh 2).

Tekmovanje je bilo izvedeno brezhibno in je potekalo v prijateljskem vzdušju. Janežič Karel

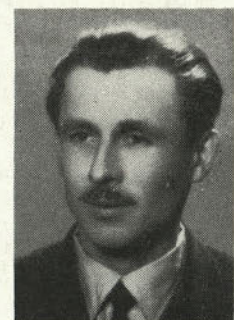
UPOKOJENI

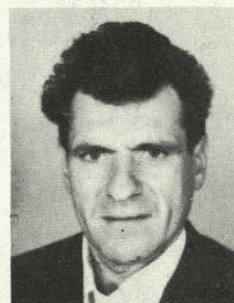
KRUMPAK Štefan, rojen 7. 7. 1923, stanujoč Store 8a. V železarni se je zaposlil leta 1948 kot zabijač v valjarni. Po končanem šolanju je bil premeščen v oddelek varstva pri delu za vodjo dežurnih gasilcev. Leta 1964 je napredoval za samostojnega referenta varstva pri delu in leta 1977 postal vodja požarno reševalne službe. Ta dela je opravljal vse do upokojitve. 31. 8. 1983 je bil redno upokojen.

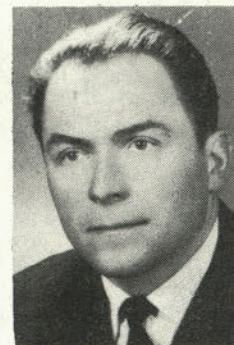
KLEČ Karl, rojen 1. 11. 1923, stanujoč Pečovje 9a, p. Store. V železarni Store se je zaposlil leta 1960 kot čistilec v Livarni II. Skozi vso delovno dobo je delal v Livarni II na različnih delovnih mestih, nazadnje kot čistilec-brusilec. 30. 9. 1983 je bil redno upokojen.

ČUJEŠ Franc, rojen 26. 8. 1928, stanujoč Tratna 43, p. Grobelno. V železarni se je zaposlil leta 1951 kot posluževalec peči v valjarni. Leta 1960 je bil premeščen v TOZD kontrola kakovosti na dela in naloge kontrolorja, katera je opravljal vse do upokojitve. 5. 9. 1983 je bil invalidsko upokojen.

ZEMLJAK Ivan, rojen 18. 12. 1929, stanujoč Store 142. Prva njegova zaposlitev je bila v Litostraju, Ljubljana. Leta 1954 si je pridobil lastnosti delavca v naši DO kot jedrar v Livarni II. Kmalu je bil prerazporejen v Valjarno I na dela valjarja. Leta 1977 je bil premeščen v TOZD GKSG za čevljarja. Dela čevljarja je opravljal vse do upokojitve. 31. 8. 1983 je bil redno upokojen.

ŠOLINC Milan, rojen 1. 12. 1931, stanujoč Zlateče 1, p. Senthur. V naši DO si je pridobil lastnosti delavca leta 1953 v valjarni kot vozač ingotov. V istem obratu je opravljal dela in naloge na različnih delovnih mestih, nazadnje kot operativni vodja delovnega procesa valjanja na fini progi. 31. 8. 1983 je bil redno upokojen.

V Dobrničju na Dolenjskem je bil 17. oktobra 1943 prvi kongres Slovenske protifašistične ženske zveze, ki se ga je udeležilo okrog 160 delegatk. Po referatih Mice Šlander, Mare Rupene in Helene Puhar in po razpravi, ki je sledila, je kongres sprejel resolucijo z ugotovitvami in nalogami za nadaljnje delo organizacije.

Na Veliki Otavi pri Šempasu je bil 18. oktobra 1868 slovenski tabor, na katerem se je zbralo 10.000 goriških Slovencev, ki so prvič javno zahtevali: »Naj se zedinijo vsi Slovenci v eno kronovino s svojim edinim deželnim zborom!«. Šempaski tabor je nadalje zahteval, naj se v vseh slovenskih šolah poučuje v slovenskem jeziku, in to takoj ali v teku enega leta. Tretja točka je zahtevala, da se na Slovenskem v vseh uradih prične brez odloga uporabiti v slovenskem jeziku, zato naj se dodeljuje javne službe samo domačinom. Nadalje so zahtevali ustanovitev nekaterih šol in naj bo uradni jezik tudi v škofijskih in cerkvenih uradih slovenščina. Razglas, ki ga je podpisal celoten odbor tabora, je objavil ves slovenski tisk, njegov prevod v celoti pa je izšel tudi v goriškem nemškem listu Görzer Zeitung.

Kadrovske vesti

V mesecu oktobru so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Stokić Jovo, NK delavec – livarna II; Lorger Vinko, VK strojni delovodja – VTS; Salamon Ervin, KV strugar – TT obdelava; Kerneža Anton, NK delavec – valjarna II; Javornik Milan, KV strojni ključavničar – mehanična delavnica; Šever Dragomir, KV valjavec – valjarna II; Ocvirk Zvonko, NK delavec – livarna II; Novak Željko, KV strugar – MO valji; Čiverica Persa, NK delavka – komunalna; Pajk Marija, KV kmet. – gospodinja – DPG; Strašek Ivan, KV avtomehanik – požarno reševalna služba; Brence Robert, NK delavec – TT obdelava; Jakše Franc, KV avtoklepar – TT obdelava; Šolinc Zlatko, KV orodjar – valjarna I; Vrabc Franjo, KV avtomehanik – TT montaža.

Iz JLA sta se vrnila:

Dobrijević Željko, KV livar kalupar – livarna II in Vujanec Mladen, KV strojni ključavničar – mehanična delavnica.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Poljak Mirsad, KV ključavničar – TT montaža; Poljak Enver, KV ključavničar – TT obdelava; Pavič Ljuban, NK delavec – livarna I; Bojanič Ranko, NK delavec – MO valji; Zveglar Franc, PK strugar – MO litina; Repec Sonja, NK delavka – komunalna; Hrovat Mihael, PK poslužev. TH plina – služba zavarovanja; Ferencak Boris, Žerjavovodja – jeklarina; Ukić Ibrahim, NK delavec – TT montaža; Tadina Anton, NK delavec – valjarna I.

Z rednim odpovednim rokom sta odšla:

Urleb Jožef, VK strojni delovodja – kontrola kakovosti; Cinac Jasmin, NK delavec – valjarna II.

V poskusni dobi so odšli:

Sinanović Sinan, KV avtomehanik – jeklarina; Kočet Ivan, NK delavec – livarna II; Mustafić Nijaz, NK delavec – valjarna I.

V JLA so odšli:

Vrtarić Božidar, KV livar kalupar – livarna II; Petek Ivan, KV strojni ključavničar – jeklarina; Arzenšek Martin, NK delavec – jeklovlek; Telebar Franjo, KV strugar – MO valji; Košir Ervin, dipl. ekonomist – DS za komercialne posle; Arzenšek Vojko, dipl. ekonomist – DS za finance; Antolič Željko, NK delavec – elektroplavž; Zupanc Viktor, KV obratni električar – el. obrat; Debeljak Branko; SS strojni tehnik – jeklovlek; Gračner Milan, SS strojni tehnik – valjarna II; Kantura Ivica, KV strojni ključavničar – mehanična delavnica; Salobir Bojan, KV avtomehanik – TT montaža; Tržan Marjan, PK jedrar – livarna II; Selič Zlatko, SS elektro tehnik-jeklovlek; Bračun Slavko, KV strojni ključavničar – valjarna I; Kozjan Stanislav, KV strojni ključavničar – valjarna I; Černec Zvonko, KV orodjar – TT obdelava; Lah Janez, SS strojni tehnik – TT obdelava; Aleksič Dušan, KV monter vodovodnih naprav – mehanična delavnica; Posl Ladislav, KV strojni delovodja – mehanična delavnica; Džurdžević Dragan, NK delavec – GKSG; Dundjir Vinko, KV strugar – TT obdelava.

Na novo življenjsko pot sta stopila:

Arzenšek Jože – mehanična delavnica in Čater Roman – merilna služba.

Obema želimo obilo družinske sreče!

Naradžaj v družini so dobili:

Marovt Ivan – DS za kadre; Uduč Jože – valjarna II; Prebreza Sadri – livarna I; Lunko Ivan – livarna II; Jager Milan – kontrola kakovosti; Pišek Anton – livarna II.

Vsem iskreno čestitamo!

UPOKOJENI

JAGER Ivica, rojena 3. 6. 1929, stanujoča Kajuhova 9, p. Celje. V Železarni Store se je zaposlila leta 1950 kot obračunarka na ekspeditu. Kmalu je bila prerazporejena na dela in naloge knjigovodje II. Nazadnje pa je urejevala dokumentacije in obračun eksternih železniških storitev.

14. 9. 1983 je bila redno upokojena.

ZMAHAR Marija, rojena 28. 10. 1930, stanujoča Puncarjeva 11, p. Celje. V železarni se je zaposlila leta 1949 kot administratorka v kadrovski službi. Leta 1959 je bila premeščena v finance kot obračunar zaslužkov. V DS za finančno računovodske posle je opravljala dela na različnih delovnih mestih, nazadnje kot referent za tehnično knjigovodska dela.

30. 9. 1983 je bila redno upokojena.

HORVAT Neža, rojena 16. 1. 1930, stanujoča Bezovje 26, p. Sentjur. V železarni se je zaposlila leta 1980 kot natakarica v TOZD DPG.

2. 9. 1983 je bila invalidsko upokojena.

METLIČAR Alojz, rojen 24. 5. 1928, stanujoč Grobelno 27, p. Grobelno. V Železarni Store je bil zaposlen preko 33 let. Najprej je opravljal dela in naloge kleparja v mehanični delavnici, kasneje pa dela inštalaterja. Leta 1960 je bil premeščen v energetske obrat prav tako na dela in naloge inštalaterja. Leta 1966 je bil premeščen nazaj v mehanično delavnico za skupinovodjo inštalaterjev. Leta 1977 pa je postal delovodja vzdrževanja inštalacij. Ta dela je opravljal do upokojitve.

10. 10. 1983 je bil invalidsko upokojen.

ČUJEŽ Štefan, rojen 26. 11. 1932, stanujoč Kidričeva 52, Laško. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila od leta 1951 do 1952. Leta 1955 si je ponovno pridobil lastnosti delavca v naši DO kot transportni delavec na ekspeditu. V TOZD transport je opravljal še dela premikača, dninski prom. ozkotirne in telefonista. Leta 1968 je bil zaradi zdravstvenih razlogov prerazporejen v službo zavarovanja na dela in naloge čuvaja, pred upokojitvijo pa je opravljal dela v glavni vratarnici.

3. 10. 1983 je bil invalidsko upokojen.

ROMIH Stanislav, rojen 26. 10. 1936, stanujoč Zdole 37, p. Kozje. V Železarni Store se je zaposlil leta 1974 kot pomočnik livarja v Livarni I. Leta 1977 je bil prerazporejen na dela in naloge pomočnika talilca. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

10. 10. 1983 je bil invalidsko upokojen.

ZAHVALA

Neizmerna je bolečina ter praznina ob smrti, ki nas je za vedno ločila od dragega moža, očeta ter starega očeta **STANKA KAMPOŠKA** iz Prožinske vasi.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom ter njegovim sodelavcem za pomoč v težkih urah ter darovano cvetje; posebna hvala obema govornikoma, upravi, sindikatu, mehanični delavnici, pihalni godbi Železarne Store ter duhovniku za opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena, sin ter hčerka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega **Valentina Velikajne - Zorka** se iskreno zahvaljujemo OOS, OOKZ, upravi železarne in kolegom iz laboratorija za podarjene vence in cvetje, govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, godbi na pihala za izvedene žalostinke, sodelavcem in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu prišli pospremit na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje. Hvala socialni delavki tov Lamut Mariji za vso pomoč, tov. Ledinski Snežani za njen zadnji obisk pri njem v KC v Ljubljani in vsem, ki ste mu bili dobri na njegovi kratki življenjski poti.

Sestra Milka in brat Sandi z družinama

S trebuhom za kruhom zaradi stabilizacije

Dopisujte v
Štorski ŽELEZAR

ŠTORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.